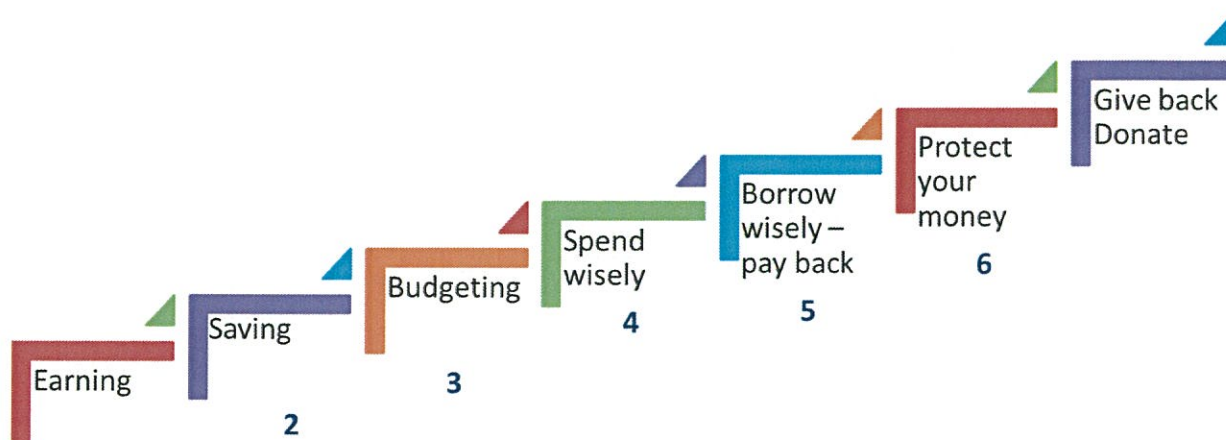

UNCARSRUniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România**Erasmus+**Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

7 baby steps for your financial health

1. **Earning** is the first step in your journey to managing money wisely so that you can build a successful future. You can earn money doing what you love by being an employee or by becoming an entrepreneur.
2. **Saving** – by making smart choices and by paying yourself first - setting aside a certain amount of money you earn and keeping it in a savings account. The key to saving successfully is by making it a regular habit.
3. **Budgeting** - To make good decisions about how to spend your money, first have a plan in mind. A personal budget is the plan that helps you put the money you've earned toward savings, expenses (lunch, bus or entertainment money) or paying off debt (money you may have borrowed).
4. **Spend your money wisely** Spending may seem like the easy part of managing your money, but in fact it may be difficult to make smart purchasing decision. *Think carefully* about your purchases, you will notice that saving a little with every purchase adds up over time. The key to spending is to stay within your means - don't spend more money than you have.
5. **Borrowing money wisely and paying it back** It's ok to borrow, but don't forget that the payback time will come. You can reach your long-term goals by borrowing money and paying it back later. Don't let your debt get out of control by planning to pay the owed money back on time and within your budget

UNCARSRUniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România**Erasmus+**

6. **Protect your money** Money is generally result of hard work, of your time and effort. That's why it's just as important to protect it as it is to make it. Keep it in a safe place - a credit union or a bank are secure places for your money because it's the bank's job to keep it safe.
7. **Give back** Invest in our common future. Whether you're passionate about the environment or about medical research, or you just care about those less fortunate than you there are so many worthy causes in need of resources. You can give back by supporting one or more causes in any form – by giving a portion of your savings to charity, volunteer your time or donate items you no longer use..

LABORATORUL DE SOLIDARITATE

The **co-operative**
credit union

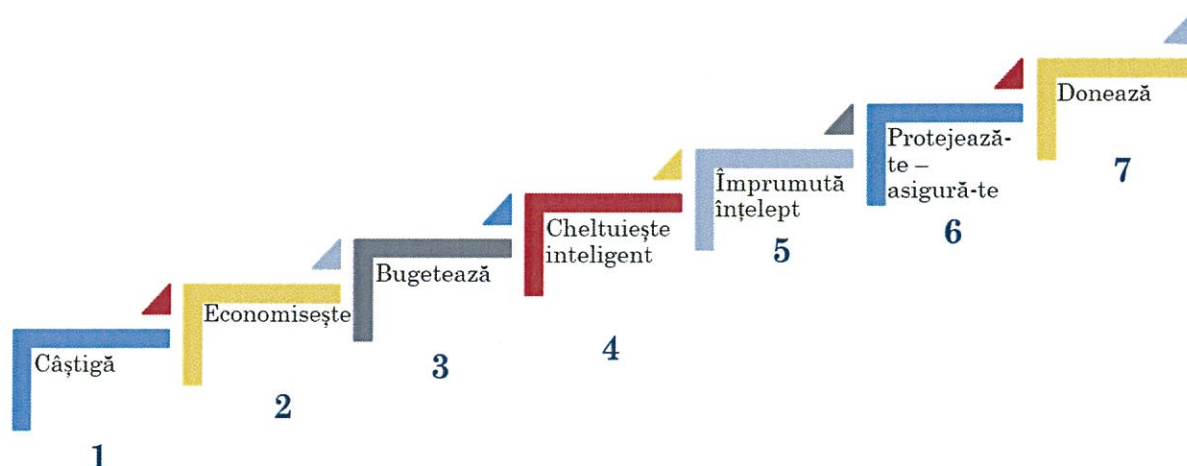
Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

7 ani de acasa pentru linistea financiara a copilului din tine

Adaptat dupa Dave Ramsey's 7 Baby Steps¹

7 ani de acasă = primii ani din viața copiilor determinanți pentru formarea personalității și comportamentului, perioada în care aceștia primesc educația esențială pentru viața în principal de la părinți.

Un copil care are cei 7 ani de acasă = un copil bine crescut, care știe să salute, să spună mulțumesc, te rog, care se comportă cuviincios cu cei de vârsta lui și cu adulții.² și care...a primit educația financiară de bază a parcurs acești 7 pași.

1. **Câștigarea banilor** este primul pas în călătoria dumneavoastră de gestionare a banilor cu înțelepciune, astfel încât să puteți construi un viitor de succes. Puteți câștiga bani făcând ceea ce vă place fie că sunteți angajați sau antreprenori.
2. **Economisește** prin luarea de decizii financiare inteligente și plătindu-te în primul rând-pe tine – renunță la a cheltui o anumită sumă de bani câștigați și păstrează-i într-un cont de economii. Cheia pentru un plan de economisire de succes este ca acesta să devină un obicei.
3. **Bugetează** -pentru a lua decizii bune cu privire la modul de a cheltui banii, mai întâi fă-ți un plan. Un buget personal este planul care te ajută să aloci corect banii pe care i-ai câștigat către economii, cheltuieli sau plata datoriilor (banii pe care le poate fi împrumutat).

¹ <https://www.daveramsey.com/dave-ramsey-7-baby-steps>

² <https://jurnalul.antena3.ro/viata-sanatoasa/sanatatea-copilului/cei-7-ani-de-acasa-317519.html>

4. Cheltuiie banii cu înțelepciune

A cheltuieli poate părea o parte ușoară a gestionării banilor, dar, de fapt, poate fi dificil de a lua decizii de cumpărare inteligente. Gândiți-vă cu atenție la achizițiile dumneavoastră, veți observa că o economie mică la fiecare achiziție se adună în timp. Cheia cheltuielilor înțelepte este să nu îți depășești mijloacele - nu cheltui mai mulți bani decât ai.

5. Împrumutâ bani cu înțelepciune și plătește la timp înapoi

Este ok să împrumutați, dar nu uitați că timpul rambursării va veni. Vă puteți atinge obiectivele pe termen lung împrumutând bani și plătind mai târziu. Dar nu lăsați datoriile să vă scape de sub control de planificare pentru a plăti banii datorați înapoi la timp și în cadrul bugetului

6. Protejați-vă banii

Banii sunt, în general, rezultatul muncii grele, obținerea lor cere timp și efort din partea noastră. De aceea pe cât ste de important să îi faci pe atât este de important să-i protejezi. Păstrați-i într-un loc sigur. O casă de ajutor reciproc sau o bancă sunt locuri sigure pentru banii dvs., deoarece este treaba lor, a acestor instituții să-i păstreze în condiții de siguranță.

7. Dă înapoi societății, comunității

Investește în viitorul nostru comun. Fie că ești pasionat de mediu sau de cercetarea medicală, sau îți pasă doar de cei mai puțin norocoși decât tine există atât de multe cauze demne care au nevoie de resurse. Puteți da înapoi prin susținerea uneia sau mai multor cauze, în orice formă-prin oferirea unei părți din economiile dumneavoastră, prin oferirea timpului vostru prin muncă voluntară sau prin donarea obiectelor care nu vă mai sunt necesare. ..

Pentru multi dintre noi părinții nu au fost pregatiti pentru ca la rândul lor sa ne poata educa financiar – ei nascandu-se si crescand intr-o lume cu mult mai putine produse si servicii financiare, o lume a veniturilor sigure si constante. Vestea buna este ca

Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

FIȘA DE EXERCITII NR.1

Să învățăm despre bani!

Varianta 1

Pe o scara de la 0 (nu are nicio valoare pentru mine) la 10 (extrem de valoros) evaluați importanța pe care o acordați banilor pentru

Achiziții materiale/ proprietăți

_____

Experiențe senzoriale

_____

Oportunități, educație

_____

Comfort, evitarea unor sarcini
neplăcute

_____

Siguranță

_____

Influență și putere

_____

Distracție, anestezierea de "probleme"

_____

Status & respectul celorlalți

_____

Stima de sine

_____

Timp liber

_____

A lăsa o moștenire

_____

UNCARSR

Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

Altceva – ce ?

Varianta 2

Câți bani ai la tine acum?

Cât ți-ai propus să cheltui azi?

Când ai cheltuit ultima data 500 lei?

Când rămâi în pană financiară pe cine suni?

UNCARSR

Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

FIȘA DE EXERCITII NR.2

Să ne testăm coeficientul IQ în economisire!

adapare după Gerald Hanks, Demand Media

1. Economisiți 100 lei / lună într-un cont de economii, cu o rată anuală a dobânzii de 2,5%. Dacă rata inflației este prevăzută la 3,2%, cum va evolua puterea de cumpărare a banilor dvs?

1. o putere de cumpărare mai mare
2. o putere de cumpărare mai mică
3. va fi aceeași putere de cumpărare

2. Experții financiari recomandă să aveți un fond de urgență care să acopere cheltuielile dvs. curente pe o perioadă de 3 - 6 luni. Unde este bine să țineți acest fond de urgență?

1. în cont purtător de dobândă
2. în sear, acasă
3. în forma unui certificat de depozit la termen

3. O persoană face o singură depunere într-un cont de economii de 1000 ron, cu o dobândă de 1,5%, cu capitalizare anuală. Ce sumă va avea în cont peste 10 ani?

1. mai mult de 1150 ron
2. mai puțin de 1150 ron
3. exact 1150 ron

4. Care credeți că este principalul motiv pentru care angajații nu contribuie la un fond privat de pensii?

1. nu există astfel de fonduri
2. trebuie plătite taxe în plus

LABORATORUL DE SOLIDARITATE

The **co-operative**
credit union

3. nivelul cheltuielilor zilnice

5. Care dintre următoarele aspecte fac parte dintr-un plan de economisire sănătos?

1. să se achiziționeze bunuri durabile
2. să se facă cât mai puține plăți cu cardul bancar pe lună
3. să se stabilească o sumă săptămânală în cash pentru cheltuieli

FIȘA DE EXERCITII NR. 3

BUGETUL FAMILIEI

Venitul brut total lunar, din care:		Venit lunar
• Salariu		Lei _____
• Câștiguri din activitatea profesională (activități independente)		Lei _____
• Bonusuri, cum ar fi prima de Crăciun, cotă parte din profit etc.		Lei _____
• Pensiile, inclusiv regimurile de pensii de stat, pensii private		Lei _____
• Ajutoare sociale, cum ar fi alocația pentru copil, pensia de invaliditate, alte ajutoare sociale etc.		Lei _____
• Venituri din alte activități decât cele profesionale, cum ar fi venituri din dobânzi, dividende, chirii etc		Lei _____

minus

- Impozite, contribuții de asigurări sociale și alte deduceri salariale

Lei _____

= Total venituri lunare „cheltuibile”, din care:

Lei _____

- Rambursări / Economii

Lei _____

Costuri fixe

Plați lunare

Cheltuieli cu locuința

Chirie sau rată la credit ipotecar

Lei _____

Utilități : facturi de gaze, apă, electricitate, telefon etc.

Lei _____

UNCARSR
Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

Poliță asigurare – sume puse deoparte dacă se plătește anual	Lei _____
Reparații – sume puse deoparte pentru eventuale cheltuieli	Lei _____
Impozite, taxe – puse de-o parte dacă se achită anual	Lei _____
= Total	Lei _____

Cheltuieli cu autoturismul personal

Rată împrumut de plată	Lei _____
Combustibil	Lei _____
Asigurare de-o parte (dacă se achită anual)	Lei _____
Întreținere și reparații (sume de-o parte pentru cheltuieli viitoare)	Lei _____
= Total	Lei _____

Datorii de rambursat

Credit 1 _____ sold _____	Lei _____
Credit 2 _____ sold _____	Lei _____
Credit 3 _____ sold _____	Lei _____
Credit 4 _____ sold _____	Lei _____
Alte datorii _____ sold _____	
= Total	Lei _____

Diverse – cheltuieli de zi cu zi și ocazionale

(Sume puse de-o parte pentru cheltuieli care se fac anual cum ar fi asigurări de viață etc.)

Taxe și donații la biserică	Lei _____
Alte contribuții caritabile	Lei _____
Alimente, prânzuri, mese în oraș	Lei _____
Îngrijirea copiilor	Lei _____
Școală /școlarizare /grădiniță	Lei _____
Facturi medicale	Lei _____

UNCARSR
Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

Medicamente cu prescripție

Lei _____

Consumabile

Lei _____

Divertisment, cablu, cumpărări, închirieri video

Lei _____

Păți abonament cluburi, fitness, etc...)

Lei _____

Ziare, abonamente la reviste

Lei _____

Îmbrăcăminte/încălțăminte

Lei _____

Tuns, coafat

Lei _____

Cadouri

Lei _____

Bani de buzunar

Lei _____

Alte cheltuieli de zi cu zi sau ocazionale

Lei _____

= Total

Lei _____

Cheltuieli toatale lunare

Casă

Lei _____

Autoturism

Lei _____

Datorii

Lei _____

Diverse

Lei _____

= Total cheltuieli

Lei _____

Excedent sau deficit lunar

Lei _____

(Venituri totale *minus* total cheltuieli)

UNCARSR

Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr.: 2017-1-RO01-KA204-037134

Fișa de exerciții nr. 4

Simularea situației financiare nete

Active (ceea ce dețineți)

Numerar:

Numerar în buzunar _____

Numerar în conturi _____

Conturi de economii _____

Fonduri pe piața monetară _____

Valoarea cash a asigurărilor de viață _____

Altele _____

Proprietăți imobiliare:

Casă _____

Teren _____

Altele _____

Investiții (Valoarea pe piață)

Certificate de depozit _____

Acțiuni _____

Obligațiuni _____

Fonduri mutuale _____

Planul de pensii _____

Altele _____

Proprietăți personale (Valoarea actualizată)

Automobile _____

Vehicule de agrement/iaht _____

Decorațiuni interioare _____

Aparate și mobilier _____

Colecții _____

Bijuterii și blănuri _____

Altele _____

Total Active _____

Total Active minus Total datorii = Situația netă în valoare de

_____

Datorii (ceea ce datorați)

Datorii curente:

Pentru gospodărie _____

Pentru scop medical _____

Carduri de credit _____

Carduri de cumpărături _____

Altele _____

UNCARSR
Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

Credit ipotecar:

Pentru casa _____

Pentru teren _____

Altele _____

Împrumuturi :

Bancă / Instituție financiară _____

Alte instituții financiare _____

Automobile _____

Vehicule de agrement/iaht _____

Educație _____

Asigurări de viață _____

Personale (de la alte familii sau prieteni) _____

Altele _____

Total datorii _____

Pentru a stabili **gradul de îndatorare** se calculează diferența dintre totalul activelor deținute și totalul datoriilor, rezultând astfel **activele nete** care exprimă **situația financiară netă** a familiei.

Odată ce aveți o imagine mai bună a situației dvs. financiare, puteți începe să estimați investițiile și economiile posibile!

LABORATORUL DE SOLIDARITATE

The co-operative
credit union

UNCARSR
Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

FIȘA DE EXERCIȚII NR.5

CALCULATOR RATE ÎMPRUMUT

EXEMPLU TERMENI ȘI CONDIȚII PENTRU ACORDAREA UNUI ÎMPRUMUT CAR

Valoare împrumut:	18.000	Rata lunara	581 lei
Sex:	F	Dobanda FIXA:-	10%
Data nasterii:	19.08.1965	DAE:-	10,47%
Perioada:	36	Suma totala de rambursat:-	20.909 lei
		Fond social minim necesar pentru acest împrumut:	3000 Lei
		Numar de garanti necesari:	2 - 4

Pentru membrii nou înscrși valoarea maxima a împrumului dupa înscriere este de 12.000.

Salariați sau pensionari, vârsta maxima 72 ani, venit minim 1200 lei.

Împrumuturile se acordă doar membrilor ASOCIAȚIA C.A.R. prin virament în contul curent. Împrumuturile se pot acorda și la casieria C.A.R., caz în care dobânda se majorează cu un punct procentual.

Pentru a obține calitatea de membru ASOCIAȚIA C.A.R. trebuie să vă înscrieți, să achitați o taxă de înscriere sau de reînscris, în cazul în care ați mai fost membru.

Condiții pentru înscriere: trebuie să fiți salariat, trebuie să aveți domiciliul sau locul de muncă în județ, în anumite cazuri, este posibil să solicităm să fiți recomandat de un membru ASOCIAȚIA C.A.R..

În funcție de veniturile dvs, de vechimea ca membru, de mărimea împrumutului, la solicitarea unui împrumut trebuie să aduceți ca garanție un număr de garanți, persoane fizice, salariați sau pensionari cu vârsta de maxim 72 de ani și venituri lunare de minm 1.000 lei. Este posibil să vi se solicite ca o parte sau toți acești garanți să fie membri ASOCIAȚIA C.A.R., salariați , bugetari sau pensionari.

Împrumuturile se acordă ca un multiplu de fond social (maxim 6 ori), fondul social se constituie prin cotizații lunare obligatorii.

LABORATORUL DE SOLIDARITATE

The co-operative
credit union

UNCARSRUniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România**Erasmus+**

Împrumuturile se acordă doar dacă aveți capacitatea de restituire a ratelor lunare, dacă aveți un istoric bun de plată a ratelor și cotizațiilor la ASOCIAȚIA C.A.R. sau la orice alt C.A.R., dacă puteți constitui garanțiile solicitate.

Aveți obligația să cotizați lunar la fondul pentru ajutor de deces. În cazul decesului dvs., membrii familiei, moștenitorii sau împuterniciții primesc un ajutor nerambursabil de 2.500 de lei.

Restituirea fondului social se face doar în cazul retragerii ca membru C.A.R., în termen de o lună de la data solicitării. Solicitarea pentru restituirea fondului se face doar în cazul în care nu aveți împrumuturi în derulare și nu sunteți garant la alte împrumuturi la ASOCIAȚIA C.A.R..

Simulator credit banca

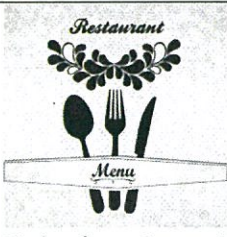

Valoare împrumut: 18.000	Cu incasarea salariului la	Fara incasarea salariului la
Perioada: 36 luni	Banca	Banca
Rata lunara	579,96 lei	588,44 lei
Dobanda FIXA:-	9,90%	10,90%
DAE:-	11,21%	12,32%
Suma totala de rambursat:-	21.078,56 lei	21.383,84 lei
Comision de analiza:	200 lei	200 lei
Taxa AEGRM:	65,70 lei	65,70 lei

LABORATORUL DE SOLIDARITATE**The co-operative**
credit union

UNCARSRUniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România**Erasmus+****FISA DE LUCRU: NEVOI VS DORINTE?**

Marchează cu **N** bunurile sau activitățile pe care le consideri **nevoi esențiale** vieții tale și cu **D** pe acelea care reprezintă **dorințe** care îndeplinite doar **ar crește calitatea vieții tale, fără a fi esențiale**.

 <p>Alimente</p>	 <p>O cină la restaurant</p>	 <p>Sanătate</p>
 <p>Concediu</p>	 <p>Îmbracaminte</p>	 <p>Laptop/Computer</p>
 <p>Un adăpost</p>	 <p>Carti/Educatie</p>	 <p>Un telefon inteligent</p>
 <p>Încălțăminte</p>	 <p>Un concert, o ieșire la teatru, la cinema</p>	 <p>O mașină</p>

Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

Studiu de caz CAR Marea Britanie 1

Uniunea de Credit a regiunii Lodge Lane (Liverpool)

Website: www.lodgelanecu.org.uk

Misiunea A oferi servicii financiare accesibile pentru comunitate.

Prin furnizarea unui serviciu de economii și împrumuturi membrilor bazat pe principiile corporatiste, suntem capabili să ne ajutăm membrii în procesul de îmbunătățire a cunoștințelor financiare, a înțelegerii procesului, permițând astfel un control al aspectelor financiare din viața lor.

Uniunea de Credit cuprinde una dintre zonele cele mai defavorizate economic și social din Anglia și Țara Galilor, Toxteth din Liverpool. 93,7% din cartierul Toxteth reprezintă 10 % din totalul zonelor defavorizate la nivel național. 52.9% din cadrul populației reprezentate de copii trăiesc în sărăcie și 26.9% dintre adulții cu drept de muncă nu au un loc de muncă (<http://liverpool.gov.uk/media/121041/princespark.pdf>).

O mare parte din membrii uniunii sunt persoane fără locuri de muncă sau beneficiari ai ajutoarelor sociale.

Structura de proprietate și membri

Dreptul de proprietate revine membrilor împreună cu o serie de îndatoriri. În prezent:

2600 de membri- persoane fizice cu acțiuni de 1,4 milioane de lire

35 de afaceri/organizații cu acțiuni de 150 de mii de lire

388 de juniori cu depozite de 33 de mii de lire

Participarea membrilor la decizii în cadrul uniunii de credit se bazează pe principiul un membru-un vot la AGM precum și în cadrul altor întâlniri generale

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană ca să devină membru al uniunii de credit -

Singura condiție pentru aderarea în cadrul uniunii de credit este de a avea domiciliul în zona deservită și de a depune o cotă de o liră. Există, de asemenea și o taxă de aderare de patru lire. Membrii juniori se pot alătura uniunii de la naștere și deveni membri cu drept de vot la vârsta de 16 ani, cu toate că nu pot accesa împrumuturi până la vârsta de 18 ani

Participarea membrilor la proprietate și decizie privind politicile de economisire și împrumut în Uniunea de credit

Membrii sunt proprietarii uniunii de credit și dispun de un vot în cadrul Adunării Generale Anuale precum și în cadrul celorlalte întâlniri generale.

Membrii aleg componența Consiliului, iar Consiliul răspunde în fața membrilor în cadrul adunărilor generale. Consiliul are o limită de 15 membri directori, dar în practică sunt 9. Toți acești directori sunt voluntari. Directorul general (CEO)(managerul) nu este un membru al Consiliului în cadrul Uniunii de credit Lodge Lane, dar participă la toate ședințele Consiliului fără a avea însă drept de veto. Scopul este de a reprezenta comunitatea în cadrul Consiliului.

Uniunea de Credit are de asemenea un *Comitet de Credit* care este alcătuit din 5 persoane, 4 femei și un bărbat(dintre care 2 persoane sunt și directori în cadrul Consiliului). Acest comitet este numit de către Consiliu, fiind responsabil pentru supravegherea politicii de împrumuturi, luând de asemenea și decizii cu privire la cererile de împrumut.

Voluntarii sunt implicați în activitățile operaționale din cadrul Uniunii de Credit Lodge Lane și membrii comitetelor (nu directorii care sunt voluntari) nu sunt personal angajați ci sunt voluntari.

Există de asemenea un *Comitet de supraveghere* voluntar care este ales în mod direct. Acest comitet este însărcinat cu efectuarea unui audit intern al uniunii de credit și supravegherea bunului mers al consiliului de administrație și a uniunii de credit per ansamblu. Acesta are responsabilitatea de a superviza consiliul de administrație și de a raporta direct membrilor AGM (notă: aceasta este metoda tradițională de asigurare a auditului intern în cadrul comunităților voluntare ale uniunilor de credit). Ca urmare a creșterii numărului de membri ai uniunii de credit, de obicei aceștia înlocuiesc acest comitet cu un comitet intern al Comisiei de Audit și angajează auditori interni profesionali pentru a realiza auditul intern.

Servicii și produse

Economii – Există 2 tipuri de conturi principale:

☐ **Cont de economii** – suma maximă de fond deținut este stabilită în funcție de activele deținute de uniunea de credit. În acest moment maximul este de 23.000 lire. Aceste economii sunt luate în

considerare atunci când un membru solicită un împrumut. Pentru a rămâne membru, fiecare persoană trebuie să aibă un fond de cel puțin 1 liră. Dacă un membru are un împrumut, economiile pe care le avea la momentul acordării acestuia sunt legate de împrumut și astfel nu pot fi retrase. Economii depuse după acordarea împrumutului pot fi retrase, dar în realitate acest lucru nu se întâmplă foarte des. Membri sunt încurajați să depună regulat sume – săptămânal, bilunar sau lunar, dar fără o sumă minimă necesară.

□ **Economii flexibile** – cel de-al doilea tip este un cont de economii din care fondurile pot fi retrase oricând, fără restricții, chiar dacă membrul are un împrumut care depășește sumele din contul principal de economii. În esență, și acest tip de cont are o limită a economiilor care pot fi depuse.

□ **Acceptarea depozitelor.** Membrii pot plăti:

- a) Numerar la oricare dintre cele 5 puncte de colectare
- b) Prin ordin bancar de la banca lor
- c) Dacă primesc ajutor social de la guvern, acesta poate fi transferat direct uniunii de credit
- d) Prin acord cu angajatorul, salariile pot fi plătite direct uniunii de credit Anul trecut s-au oferit dividende în valoare de 1% pentru conturile de economii.

Asigurarea împrumuturilor și asigurare de viață

Ambele servicii sunt oferite membrilor, fără niciun cost, uniunea de credit fiind cea care plătește lunar. Beneficiile sunt în general acelea că un beneficiar numit primește 100% din economiile înregistrate dacă un membru decedează înainte de vârsta de 65 de ani, 25% dacă decedează între 65-79 de ani. Sumele se returnează în limita a 5000 de lire. Un împrumut este anulat dacă un membru moare înaintea vârstei de 70 de ani, cu anumite condiții privind starea de sănătate la momentul acordării împrumutului. Împrumut pentru nevoi personale sau de afaceri Membri trebuie să aibă 18 ani sau mai mult, și pot primi de 4 ori rata dobânzii de la alți furnizori, pe baza unor factori precum durata de economisire regulată, istoricul rambursărilor anterioare, economii deținute etc. Criteriul principal este accesibilitatea, membrul fiind rugat să demonstreze că își poate permite rambursarea. În general, împrumuturile sunt acordate în câteva zile.

Servicii de bugetare

Sunt oferite membrilor care nu reușesc să își gestioneze prea bine banii, de exemplu dacă un membru cere frecvent împrumuturi suplimentare într-o perioadă scurtă de timp.

Membrul este invitat pentru o analiză de profunzime a bugetului, și, dacă este nevoie, I se recomandă solicitarea ajutorului la agenții autorități publice sau ne-guvernamentale. În general, membri acceptă un plan de acțiune pentru a face anumite schimbări pentru o mai bună gestiune a resurselor lor financiare.

Conturi pentru juniori

Pot fi deschise de la naștere până la 16 ani. Fără taxă de deschidere. La 16 ani, membri completează un formular de membru adult și plătesc taxa de înscriere de 4 lire. Economii pot fi

UNCARSRUniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România**Erasmus+**

retrase de părinți sau de copil, în funcție de vârsta copilului. Puncte de servicii accesibile/legături cu comunitățile În afară de cele 2 birouri principale, uniunea de credit are puncte săptămânale de colectare: a) într-o biserică; b) într-un centru comunitar; c) la o școală; d) într-un centru pentru copii. În ianuarie 2015 vor deschide un centru de colectare și într-o a doua școală. Servicii personale pentru membri Membri au acces la extrase de cont și informații, pot să ceară retrageri și să aplice pentru împrumuturi prin email, la telefon sau în persoană. Uniunea de credit se mândrește cu servicii prompte, dar personale pentru membri săi. (Notă: Uniunea de credit a analizat posibilitatea de a avea acces online la conturi prin softul pe care îl folosesc. A rezultat că aceasta ar fi posibilitate costisitoare pentru membri. Practica uniunii, de a menține costurile la minimum a contribuit la posibilitatea de a plăti dividende în fiecare an din 1992. Consiliul Director vă păstra aceasta posibilitate, în special dacă va veni o cerere semnificativă din partea membrilor să aibă acces online la conturi.)

UNCARSR
Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Proiect Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

Studiu de caz CAR Romania 2

CAR INVATAMANT TARGOVISTE IFN

Misiunea Sprijinirea si intrajutorarea financiara a membrilor.

Structura de proprietate și membri

Structura de proprietate a CAR Invatamant Targoviste este privata,este o entitate non-profit, membrii CAR fiind in acelasi timp si proprietari si beneficiari . Membri CAR din invatamant sunt in proportie de 80 %. Fondul social detinut este :

- Intre 1 - 5.000 lei - 2.450 membri;
- Intre 5.001- 20.000 lei - 1498 membri;
- Peste 20.000 lei sunt - 22 membri.

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o persoană ca sa devină membru al uniunii de credit –

Condițiile pe care trebuie sa le indeplineasca o persoana pentru a deveni membru CAR:

- sa faca dovada unui venit
- sa nu aiba antecedente defavorabile in relatia cu CAR Inv. sau alte case;
- sa se angajeze ca va respecta prevederile Statutului;
- sa aiba domiciliul pe teritoriul judetului Dambovita;
- sa nu fie membru la o alta casa.

Nu exista restrictii in ceea ce priveste profesia, sexul, varsta , convingerile politice sau religioase. La inscriere membrul CAR trebuie sa achite aportul initial la capitalul CAR in procent de 1 % din salariul de incadrare.

Participarea membrilor la proprietate și decizie privind politicile de economisire și împrumut în Uniunea de credit

Conferinta membrilor este organul suprem de conducere al CAR. Se organizeaza anual. Membrii sunt convocati in scris, iar norma de reprezentare este de 1 la 100 de membrii, avandu-se in vedere toate categoriile socio-profesionale pe care le deservim. In Conferinta se aproba cele mai importante hotarari. Competentele Conferintei CAR sunt:

- modifica, completeaza si aproba statutul propriu;
- dezbate si aproba raportul anual al Consiliului director;
- analizeaza si aproba activitatea financiara a Casei;
- dezbate propunerile Consiliului director privind modul de repartizare a excedentului;
- alege prin vot, o data la 4 ani, consiliul director, cenzorii si delegatii la Conferinta Uniunii Judetene;
- aproba infiintarea de filiale, agentii si/ sau puncte de lucru ;
- aproba sau confirma , dupa caz, investitiile imobiliare propuse de Consiliul director pentru a fi achizitionate in scopul dezvoltarii activitatii.

Consiliul director este format din 5 membri : presedinte, secretar, 2 membri, care sunt alesi in Conferinta o data la patru ani si directorul economic care face parte de drept si este salariat permanent. Competentele Consiliului director:

- analizeaza si aproba proiectul bugetului anual al Casei;
- aproba cumpararea sau schimbarea sediului social al CAR;
- analizeaza si propune Conferintei ordinare cotele privind repartizarea excedentului la finele anului;
- angajeaza prin concurs sau examen personalul salariat;
- aproba documentatia intocmita pentru transferarea in evidenta speciala a debitorilor si recuperarea acestora prin executare silita ;
- analizeaza si aproba cererile de inscriere, transfer, retragere, reinscriere, reclamatii, propunerile si sesizarile membrilor;
- stabileste politica de acordare a imprumuturilor si asigura utilizarea in conditii de prudentialitate a disponibilitatilor financiare ale Casei;
- reprezinta Casa in raporturile cu tertii;
- face publicitate activitatii CAR ;
- stabileste dobanzile la fondurile sociale si la imprumuturile acordate; - aproba cererile pentru reesalonarea ratelor ;
- aproba angajarea de imprumuturi banesti de la fondul de lichiditati sau depunerea excesului de lichiditate la fondul de lichiditati sau in depozite bancare.

Comisia de cenzori este formata din 3 membri: presedinte si doi membri. Ei sunt alesi in Conferinta o data la patru ani, au studii economice superioare, presedintele este profesor de contabilitate si totodata si expert contabil, iar cei doi membri sunt contabili sefi . Comisia de cenzori verifica inopinant trimestrial soldul faptic al gestiunii de casierie cu cel scriptic din registrul de casa si totodata verifica:

- modul de organizare și conducere a evidenței contabile privind operațiunile de casa și banca, procedurile și modul de constituire a fondurilor sociale, de acordare și încasare a împrumuturilor; - calculul dobanzilor asupra soldurilor la împrumuturi;
- verificarea lunar asigurarea concordanței între evidența contabilă sintetică și cea analitică;
- modul de recuperare a împrumuturilor și dobanzilor nerestituite în termenele contractuale;
- dacă toate cheltuielile au fost efectuate în conformitate cu prevederile legale;
- modul de respectare a responsabilităților fiecărui salariat conform fișei postului

Servicii și produse

Acordarea de împrumuturi este principalul serviciu oferit de CAR. Beneficii : - protejarea fondurilor sociale prin bonificarea acestora la fiecare sfârșit de an cu o bonificație mai mare decât rata inflației și asistența socială prin acordarea de ajutor în caz de deces al membrului CAR.

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un membru pentru a fi eligibil pentru fiecare dintre serviciile oferite de CAR

Calitatea de membru o au persoanele cu fond social minim de 20 lei.

Împrumuturile tradiționale se acordă de 3 ori fondul social acumulat, valoarea maximă a unui împrumut tradițional fiind de 20.000 lei. Membrul CAR trebuie să prezinte adeverința de salariu și garanții pentru a putea contracta un împrumut. În funcție de veniturile salariale și de posibilitățile de rambursare, Consiliul director poate acorda și împrumuturi mai mari de 20.000 lei, după o analiză individuală a membrului. Nu există condiții de vechime.

Împrumuturile optionale se acordă persoanelor care nu au un fond social acumulat, sunt înscrise recent în CAR și doresc un împrumut. Valoarea maximă a unui împrumut opțional este de 3.000 lei și poate fi rambursat în maxim 12 săptămâni (cu achitarea dobânzii la scadență) sau în 12 rate lunare egale consecutive. Împrumuturile promotionale se acordă în perioada de exces de lichiditate și cu ocazia anumitor evenimente. Se acordă de patru ori valoarea fondului social, iar valoarea lor a fost de maxim 6.000 lei, rambursabil în maxim 20 rate. Împrumuturile promotionale au fost gândite pentru a veni în sprijinul oamenilor în anumite momente. Sunt membri care împrumută doar 1000 lei sau chiar 500 lei, numai pentru a trece de anumite cheltuieli neprevăzute. Dobânzile practicate

Economisire – bonificații la fondul social

Pentru fondul social se acorda bonificatii, in functie de rezultatul financiar Consiliul director hotaraste procentul de beneficiu care va fi distribuit la fondul social. Beneficiul este calculat si distribuit membrilor la inchiderea exercitiului financiar.

Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

Cassa Rurale Valsugana e Tesino

- viziune, directii, suport școli și training -

Cassa Rurale Valsugana e Tesino este o întreprindere de economie socială de tipul Banca de Credit Cooperativ, care se definește prin implicarea sa în zonele rurale, în activități desfășurate pentru membrii din teritoriu, în concordanță cu statutul și documentele legale de funcționare. Economiiile colectate de bancă sunt investite în beneficiul întregii comunități. Astfel, conform valorilor promovate de bancă în propria sa *carte de valori*, familiile, întreprinderile și lucrătorii beneficiază atât de accesul la credit cât și de **binele comun** la care a contribuit fiecare în parte (<https://www.cr-valsuganaetesino.net/>).

Viziunea băncii este strâns legată de profilul specific de bancă comunitară cooperatistă, iar din această perspectivă investițiile directe în comunitate, în mod particular în creșterea cunoștințelor membrilor comunității și ale cetățenilor din teritoriile în care operează banca, reprezintă atât realizarea principiilor de cooperare, exprimate în documentele oficiale, cât și elementul cheie al strategiei de afaceri.

Banca Cooperatista își transformă viziunea în realitate prin **trei direcții** principale de acțiune:

a) Sprijin acordat școlilor și familiilor;

b) Formarea directă a tinerilor;

c) Educație și informații pentru adulți.

a) Sprijinul acordat școlilor și familiilor, are ca obiectiv să susțină sistemul public de educație și să stimuleze învățarea limbilor străine și se concretizează în acordarea burselor și premiilor de studiu pentru a recompensa meritul și a stimula excelența și în finanțarea proiectelor educaționale organizate de Federația Cooperativelor - Federcoop – sub genericul "cooperiamo" (cooperăm);

b) Formarea directă a tinerilor se realizează în două moduri distincte:

- Lecții și seminarii coordonate de profesori, în care se integrează specialistul bancar - de obicei prin metoda "întrebări și răspunsuri" sau,
- Lecții ținute de ofițerii băncii, care utilizează documente educaționale realizate de Banca d'Italia sau alte autorități publice sau pur și simplu prezentări "de acasă" ...

c) Educație și informații pentru adulți, reprezintă o activitate elaborată care se realizează prin:

- Seminarii privind subiectele de interes general (patrimoniul, moștenirile, piețele financiare, investițiile, ebanking etc). Aceste seminarii se desfășoară în general în întâlniri publice de către specialiști (ai băncii, ai grupului bancar, ai Federcoop etc);
- Seminarii pe teme de actualitate, cum ar fi: noi politici sau reglementări fiscale, utilizarea stimulentei publice etc - în general, susținute de specialiști din sector;
- Seminarii sau conferințe publice despre economie, inovare, dezvoltarea de noi perspective de afaceri, organizate în general odată cu marile conferințe cu vorbitori de renume național sau internațional;
- Alte experiențe și proiecte în sistemul cooperativ Trentino. Un astfel de proiect este «IO E LA BANCA» (BANCA SUNT EU), un exemplu de cooperare între un număr de Casse Rurale, agenții publice și întreprinderi sociale.

2. Programul "Cooperiamo!" – "Unu doi trei Colaborăm!" – este un program de educație cooperativă inclus în programele de educație în domeniul economiei sociale, adaptat capacității și particularităților de învățare a elevilor din școlile primare și secundare de gradul I (<https://www.coopeduca.it>).

Sub genericul "*În zbor spre viitorul nostru*", programul se derulează în colaborare și cu contribuția caselor rurale locale (în mod special băncile cooperatiste) care își propun să îi ajute pe elevi să descopere valorile, principiile, istoria, rolul social și economic al cooperării.

Metodologia de învățare are un caracter participativ, sub formă de "*laborator pentru dezvoltarea progresivă a competențelor de cooperare și a cetățeniei*".

Inițiatorii programului urmăresc, pe termen lung, să imprime comunității *spiritul de cooperare, de apartenență la teritoriu și durabilitate*.

Fiecare clasă participantă parcurge **3 module didactice** și **o vizită la sediul casei rurale**.

Modulele didactice pentru elevii claselor a I-a și a II-a sunt organizate sub formă de jocuri cooperative:

- Joc cooperativ: Eu sunt un val;
- Joc cooperativ: Micul constructor;
- ECONomia Cooperativă: Memoria economisirii.

Modulele didactice pentru elevii claselor a III-a, a IV-a și a V-a sunt centrate pe următoarele teme:

- Istoria cooperării în Trento;
- Valorile cooperării - Arborele valorilor;
- ECONomia Cooperativă - Trenul economisirii;

Modulele didactice pentru școala secundară de primul grad sunt centrate pe următoarele teme:

UNCARSR

Uniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România

Erasmus+

- Istoria cooperării în Trento;
- Valorile cooperării - Zidul Valorilor;
- ECOnomia Cooperativă - Valoarea economisirii.

LABORATORUL DE SOLIDARITATE

The **co-operative**
credit union

UNCARSRUniunea Națională a Caselor de Ajutor Reciproc
ale Salariaților din România**Erasmus+**

Erasmus+ Programme – Strategic Partnership
Project Nr: 2017-1-RO01-KA204-037134

1. Cassa Rurale Valsugana e Tesino is an enterprise of social economy, type Credit Bank Cooperative, which is defined by its involvement in rural areas, in activities carried out for members of the territory, according with its statute, regulations and legal documents of functioning. Savings collected by the bank are invested in the benefit of the entire community. Thus, according to the values promoted by the bank in its own *book of values*, families, enterprises and workers benefit both from the access to credit and the **common good** to which each individual contributed (<https://www.cr-valsuganaetesino.net/>).

The bank's vision is closely related to the specific profile of cooperative community bank, and from this perspective direct investments in community, particularly in improving the knowledge of the members and the citizens from the territory in which operates the bank, represents both the realization of the principles of cooperation, expressed in the regulatory documents as well as the key element of business strategy.

Cooperative Bank is turning its vision into reality through **three main directions** of action:

a) Support for schools and families;

b) Direct training of young people;

c) Adult education and information.

a) Support for schools and families aims to support the public education system and to stimulate language learning. The support is mainly reflected in awarding scholarships and prizes to reward merit and to stimulate excellence and funding the educational projects organized by the Federation of Cooperatives - Federcoop - under the generic "cooperiamo" (we cooperate);

b) Direct training of young people is done in two distinct ways:

- Lessons and seminars coordinated by teachers, where the banking specialist integrates - usually by the "questions and answers" method or,
- Lessons held by bank officers, using educational documents made by the Banca d'Italia or other public authorities, or simply "home made" presentations ...

c) Adult education and information is an activity that is developed by:

- Seminars on topics of general interest (patrimony, heritage, financial markets, investments, ebanking etc). These seminars are generally held in public meetings by specialists (bank specialists, banking group specialists, Federcoop specialists etc.);
- Seminars on topical issues, such as: new fiscal policies or regulations, the use of public incentives, etc - generally supported by specialists of sector;

- Seminars or public conferences on economy, innovation, development of new business perspectives, generally organized concomitantly with large conferences, with national or international reputable speakers;
- Such a project is «IO E LA BANCA» (the bank I am), an example of cooperation between a number of Casse Rurale (Rural Houses), public agencies and social enterprises.

2. The **"Cooperiamo!" Program** - *"One Two Three We Collaborate!"* - is a cooperative education program included in social economy education programs, adapted to the capacity and learning peculiarities of pupils in primary and secondary of first degree (<https://www.coopeduca.it>).

Under the generic *"in flight to our future"*, the program is being developed in collaboration, with the contribution of local rural houses (especially cooperative banks) that aim to help students to discover the values, principles, history, social and economic role of cooperation.

Appropriate learning methodology has a participatory character in the form of *"laboratory for the progressive development of cooperation and citizenship competencies"*.

The initiators of the program aim, in the long term, to transmit in the community *the spirit of cooperation, of belonging to the territory and sustainability*.

Each participating class goes through **3 didactic modules** and **a visit to the headquarter of rural house**.

Teaching modules for first and second grade students are organized as cooperative games:

- Cooperative game: I am a wave;
- Cooperative game: The Little builder;
- Cooperative ECONomia: Savings memory.

Teaching modules for third, fourth and fifth grade students are focused on the following topics:

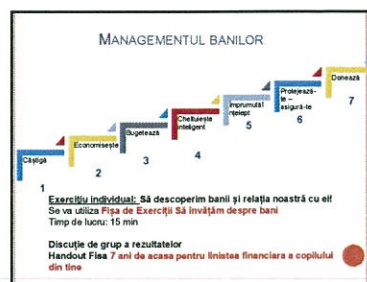
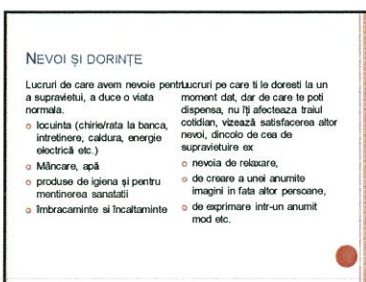
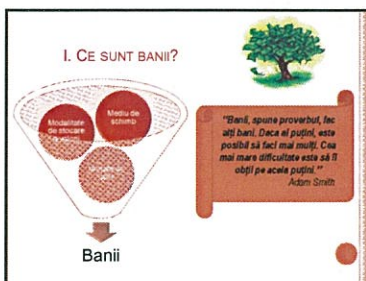
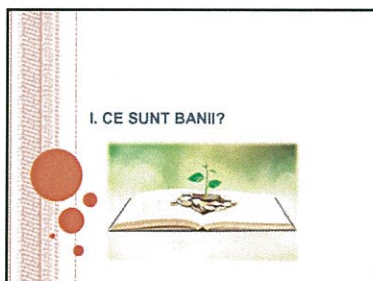
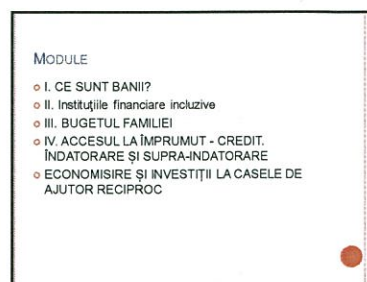
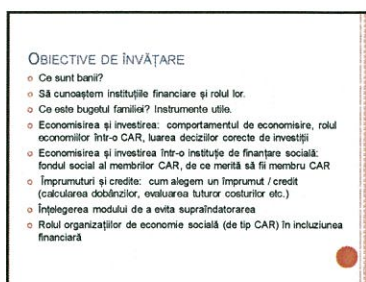
- History of cooperation in Trento;
- Values of cooperations – Tree of the Values;
- Cooperative ECONomia – Savings Train;

Teaching modules for the first grade secondary school are centered on the following topics:

- History of cooperation in Trento;
- Values of cooperations – The Wall of Values;

- Cooperative ECONomia – Savings Value.

MANAGEMENTUL BANILOR

- Stabiliți obiective!
- Organizați-vă!
- Urmăriți-vă cheltuielile!
- Construiți un buget!
- Economisiți!

Exercițiu individual: Să ne testăm coeficientul IQ de economisire!

Se va utiliza **Fișa de Exerciții nr. 1**.

Temp de lucru: 15 min

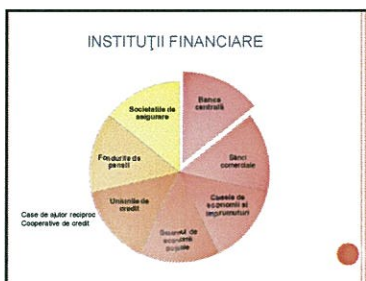
II. INSTITUȚIILE FINANCIARE INCLUZIVE

II. INSTITUȚIILE FINANCIARE ȘI UN SISTEM FINANCIAR INCLUZIV

o **Instituțiile financiare** - răspund la nevoile tuturor, inclusiv ale celor mai săraci, ajutându-i să își folosească banii cât mai productiv cu putință pentru a-și asigura securitatea financiară.

Toți oamenii pot:

- Să economisească bani în siguranță
- Să efectueze tranzacții financiare
- Să se împrumute pentru consum sau pentru a investi în dezvoltarea personală
- Să se asigure împotriva riscurilor.

INSTITUȚIILE FINANCIARE POT JUCA UN ROL FUNDAMENTAL ÎN ASIGURAREA UNUI SISTEM FINANCIAR INCLUZIV ?

o **Studiu de caz: Lodge Lane Credit Union, Marea Britanie**

o **Analiză:**

- Misiunea socială, participarea la proprietate și decizie a membrilor
- Modele de economisire, produse oferite
- Ce putem aplica în România?

Temp de lucru: 45 min

Se va utiliza **Fișa de Exerciții nr. 2**

INCLUZIUNEA FINANCIARĂ: CE ESTE?

o **Incluziunea financiară** sau **finanțarea incluzivă** - furnizarea de servicii financiare la costuri accesibile pentru segmentele de populație defavorizate și cu venituri mici din societate, care ar suferi de excludere financiară în cazul în care serviciile nu le-ar fi disponibile sau accesibile.

o **Un sistem financiar incluziv funcționează ca un sistem deschis** - permite oricui să îl utilizeze (dacă și când are nevoie) în termeni și condiții egale. Incluziunea financiară descrie abilitatea unui sistem financiar (incluzând instituțiile sale, produse și servicii, procese și politici) de a realiza acest lucru în termeni și condiții convenabile, echitabile și transparente. (Comisia Europeană)

SISTEM FINANCIAR INCLUZIV

Rezultate - sistem financiar incluziv:

- Accesul tuturor**, inclusiv al femeilor, minorităților și întreprinderilor de toate mărimile la toate serviciile financiare.
- Sănătatea instituțiilor financiare** prin monitorizarea performanței acestora de către factorii interesați și reglementări prudențiale corespunzătoare
- Existența unei diversități de furnizori de servicii financiare pentru a asigura cea mai cost-eficientă alternativă pentru consumatori. (furnizori privați comerciali, non-profit CAR și publici)

III. BUGETUL FAMILIEI

- Structura bugetului unei familii
- Tipuri de Venituri
- Tipuri de Cheltuieli

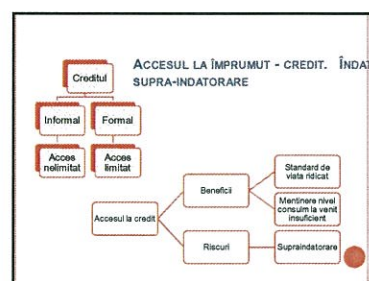
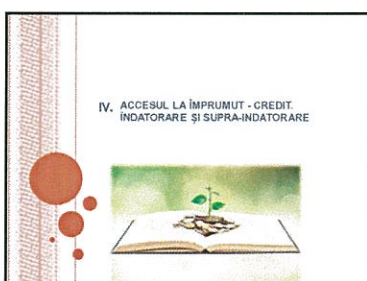
Se va utiliza Fișa de Exerciții nr. 3

Exercițiu individual: Elaborarea bugetului.

Timp de lucru: 45 min.

GESTIONAREA BUGETULUI – ETAPE ESENȚIALE

- Păstrarea în ordine a documentelor privind veniturile
- Elaborarea bugetului pentru anul precedent
- Elaborarea bugetului previzionat al anului următor
- Stabilirea unui buget lunar
- Urmărirea execuției bugetului
- Evitarea cheltuielilor inutile
- Solicitarea de ajutor, în caz de nevoie, pentru plata datoriilor

ÎMPRUMUTUL C.A.R.

Un împrumut de la o casa de ajutor reciproc, diferit de împrumuturile acordate de alte instituții financiare:

- Nu există alte taxe de tranzacție;
- Condițiile de rambursare pot fi proiectate în jurul nevoilor bănești reale și a posibilităților efective de rambursare;
- Puteți plăti împrumutul mai devreme, fără taxe suplimentare sau puteți crește cantumul rambursărilor, fără alte comisioane sau penalități. În acest caz termenii de plată se pot recalcula și se pot amâna în consecință.

ÎNDATORAREA:

Cum facem față?

OBIECTIVE

- Să identifice cauzele îndatorării și a supra-îndatorării
- Să cunoască conceptul de îndatorare și riscurile generate de aceasta;
- Să cunoască mecanisme de ameliorare a situației financiare și de evitare a supraîndatorării;
- Să-și conștientizeze situația socială și financiară;

PLANIFICAREA MODULULUI

- S1. Conștientizare situației
- S2. Cauze/surse ale îndatorării
- S3. Conceptul de îndatorare și riscul generat de aceasta
- Mecanisme de ameliorare: CAR și pușculiță

CONȘTIENTIZAREA SITUAȚIEI

Timp: 10 minute
Studiu de caz: Maria și datorile
Discuții cu participanții

CAUZE/SURSE ALE ÎNDATORĂRII

Timp: 15 minute
Brainstorming cu participanții
Prezentare co-traineri

CONCEPTELE ÎNDATORĂRII ȘI RISURI

Timp: 20 minute
Brainstorming cu participanții
Prezentare co-traineri

CE ÎNSEAMNĂ SUPRA-ÎNDATORAREA?

- „O persoană este considerată a fi supraîndatorată atunci când se află în imposibilitatea obiectivă de a plăti; mai precis, venitul rămas după scăderea cheltuielilor de trai este insuficient pentru a permite plata datorită la data scadenței.” — Ulf Groth, German Debt Advisor, Member of Consumer DebtNott (CDN) Working and Funding group.
- „Supraîndatorarea poate avea loc numai în cazul în care există o achiziție anterioară de credit. (...) Apare atunci când un angajament de plată alături la scadență nu poate fi acoperit din veniturile previzibile pe termen lung.” — Prof. Dr. Jur. Udo Reifner, Institute for Financial Services (IFF, Hamburg)

- Recomandare: expunere maximă la datorie de 20 - 30%.
- % Indicele îndatorării nete = $\frac{\text{Suma serviciului datoriei lunare}}{\text{Venit net lunar}}$
unde venit net lunar = venit brut total lunar - totalitatea cheltuielilor lunare
- O valoare a indicelui mai mare de 100% indică fenomenul de **supraîndatorare**, o valoare a indicelui între 75% și 100% indică risc de supraîndatorare, iar un indice sub 75% înseamnă că gospodăria / persoana respectivă nu este supraîndatorată.

CALCUL INDICE DE ÎNDATORARE

În fiecare lună dătează.....lei (bani împrumutați) de la rude, bancă, Provident, cămătari).

În fiecare lună câștigă.....lei din străinătate, din pensie, din alocații etc..

În fiecare lună cheltuie.....lei (pe mâncare, facturi, haine).

Venit net disponibil în fiecare lună = Câștiguri - cheltuieli

Indicele de îndatorare = $\frac{\text{Datorii}}{\text{Venit net disponibil}}$

MECANISME DE AMELIORARE

Timp: 5 minute
Soluții: CAR și pușculiță/ fond de urgență
Distribuție pliant CAR